U S N E S E N Í

Zvláštní senát zřízený dle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, složený z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců JUDr. Romana Fialy, JUDr. Marie Žiškové, JUDr. Karla Podolky, JUDr. Pavla Pavlíka a JUDr. Petra Příhody, o návrhu **Českého telekomunikačního úřadu,** se sídlem v Praze 9, Sokolovská 219, adresa pro doručování: poštovní přihrádka 02, 225 02 Praha 025, na rozhodnutí sporu o pravomoc mezi ním a **Okresním soudem v Ostravě**, a dalších účastníků sporu vedeného u Okresního v Ostravě pod sp. zn. 63 C 255/2008, o zaplacení smluvní pokuty v částce 12 000 Kč s příslušenstvím: žalobkyně **UPC Česká republika, a. s.**, se sídlem v Praze 4, Závišova 5, zastoupené JUDr. Janem Veverkou, advokátem se sídlem v Praze 2, Londýnská 59, a žalované **I., G.**

takto:

I. **Příslušný** vydat rozhodnutí ve věci vedené u Okresního soudu v Ostravě pod sp. zn. 63 C 255/2008, o zaplacení smluvní pokuty za nevrácení zapůjčeného zařízení v částce 12 000 Kč s příslušenstvím, **je** soud.
II. Usnesení Okresního soudu v Ostravě ze dne 16. 10. 2008, čj. 63 C 255/2008 - 12, **se zrušuje.**

Odůvodnění:

Podáním doručeným dne 14. 5. 2009 zvláštnímu senátu zřízenému podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, se obrátil Český telekomunikační úřad na tento senát s návrhem na rozhodnutí sporu o pravomoc podle ustanovení § 1 odst. 1 písm. a) zákona č. 131/2002 Sb., který vznikl mezi ním a Okresním soudem v Ostravě ve věci žaloby o zaplacení částky 12 000 Kč s příslušenstvím.

Ze spisu vyplynuly tyto skutečnosti:

Uvedená žaloba napadla u Okresního soudu v Ostravě dne 10. 12. 2007. Podle žalobního tvrzení žalobkyně uzavřela se žalovanou dne 25. 11. 2005 smlouvu o dodávce služeb, jejíž nedílnou součástí byly Všeobecné podmínky pro poskytování veřejně dostupných služeb elektronických komunikací společnosti UPC Česká republika. Jelikož žalovaná porušila své smluvní povinnosti, smlouva se stala neplatnou a neúčinnou ke dni 27. 3. 2006. Podle čl. 3.5 Všeobecných podmínek byla žalovaná povinna vrátit do sedmi dnů od ukončení smlouvy zapůjčený satelitní komplet Philips/karta. Jelikož žalovaná zapůjčené zařízení v dané lhůtě nevrátila, žalobkyně se po ní domáhala zaplacení smluvní pokuty za jeho nevrácení ve výši 100 % hodnoty zařízení uvedené v ceníku v den uzavření smlouvy, tj. 12 000 Kč (čl. 3.7 Všeobecných podmínek) a smluvní pokuty ve výši 0,1 % z dlužné částky za každý den prodlení do zaplacení (čl. 6.10 Všeobecných podmínek). Protože žalovaná pohledávku neuhradila, navrhla žalobkyně soudu, aby uložil žalované povinnost zaplatit smluvní pokutu za nevrácení zapůjčeného zařízení v částce 12 000 Kč se smluvní pokutou ve výši 0,1 % z této částky denně za dobu od 6. 4. 2007 (data vystavení předžalobní upomínky) do zaplacení a nahradit náklady soudního řízení.

Okresní soud v Ostravě usnesením ze dne 16. 10. 2008, čj. 63 C 255/2008 - 12, řízení zastavil s tím, že po právní moci usnesení bude věc postoupena Českému telekomunikačnímu úřadu. V odůvodnění uvedl, že podle ust. § 129 odst. 1 zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (dále též „zákon o elektronických komunikacích"), rozhoduje spory mezi osobou vykonávající komunikační činnost na straně jedné, a účastníkem, popř. uživatelem, na straně druhé, Český telekomunikační úřad. Uzavřel, že pravomocným je tedy k projednání a rozhodnutí sporu v souladu s § 129 odst. 1 zák. č. 127/2005 Sb. o elektronických komunikacích a § 7 odst. 1 o. s. ř. Český telekomunikační úřad, když povinnost zaplatit smluvní pokutu za porušení smluvních povinností je pak stanovena na základě téhož zákona [§ 63 odst. 3 písm. j) zákona o elektronických komunikacích].

Český telekomunikační úřad dne 14. 5. 2009 podal zvláštnímu senátu návrh k rozhodnutí kompetenčního sporu. Uvedl, že jeho pravomoc je dána pouze v případech sporů o otázkách souvisejících se samotným poskytováním služeb elektronických komunikací, eventuálně o ujednáních na ně úzce navazujících; ujednání o povinnosti zaplatit smluvní pokutu za nevrácení zapůjčeného zařízení přitom takovým ujednáním není. V tomto případě se jedná o soukromoprávní vztah mezi žalobkyní a žalovanou a k rozhodnutí je příslušný soud.

Při řešení vzniklého sporu o pravomoc mezi správním úřadem a obecným soudem ohledně zaplacení smluvní pokuty se zvláštní senát řídil následující úvahou:

Smluvní pokuta je soukromoprávním institutem zajišťujícím závazek, jehož účelem je zpravidla peněžitá transakce za porušení nebo nesplnění smluvní povinnosti (§ 544 odst. 1 občanského zákoníku). Při posuzování pravomoci k rozhodování sporů na úseku elektronických komunikací, jejichž předmětem je právě nárok na smluvní pokutu, je nutné se zabývat povinností, která byla porušena. Vztah mezi porušenou povinností a nárokem na smluvní pokutu je totiž vztahem mezi příčinou a následkem, nelze je tedy posuzovat odděleně. Porušení povinnosti je základní podmínkou pro stanovení, zda existuje nárok na smluvní pokutu. O smluvní pokutě bude tedy rozhodovat orgán, který je příslušný k rozhodování sporů o porušení povinnosti, na jejímž základě vznikl nárok na smluvní pokutu.

Zákon o elektronických komunikacích rozdělil působnost ve vykonávání státní správy v oblasti elektronických komunikací mezi Ministerstvo průmyslu a obchodu a Český telekomunikační úřad (§ 3 a § 105 a násl. zákona o elektronických komunikacích). Podle ustanovení § 108 odst. 1 písm. g) zákona o elektronických komunikacích rozhoduje ve sporech, stanoví-li tak tento zákon, Český telekomunikační úřad.

Podle § 129 odst. 1 věta prvá zákona o elektronických komunikacích rozhoduje Český telekomunikační úřad spory mezi osobou vykonávající komunikační činnost (§ 7) na straně jedné, a účastníkem, popřípadě uživatelem na straně druhé, na základě návrhu kterékoliv ze stran sporu, pokud se spor týká povinností uložených tímto zákonem nebo na jeho základě.

Komunikačními činnostmi podle § 7 zákona o elektronických komunikacích jsou a) zajišťování sítí elektronických komunikací, b) poskytování služeb elektronických komunikací, c) provozování přístrojů.

Podle § 2 písm. k) zákona o elektronických komunikacích se rozumí veřejnou telefonní sítí síť elektronických komunikací, která slouží k poskytování veřejně dostupných telefonních služeb a která umožňuje mezi koncovými body sítě přenos mluvené řeči, jakož i jiných forem komunikace, jako je faksimilní a datový přenos.

Podle § 2 písm. n) zákona o elektronických komunikacích je službou elektronických komunikací služba obvykle poskytovaná za úplatu, která spočívá zcela nebo převážně v přenosu signálů po sítích elektronických komunikací, včetně telekomunikačních služeb a přenosových služeb v sítích používaných pro rozhlasové a televizní vysílání a v sítích kabelové televize, s výjimkou služeb, které nabízejí obsah prostřednictvím sítí a služeb elektronických komunikací nebo vykonávají redakční dohled nad obsahem přenášeným sítěmi a poskytovaným službami elektronických komunikací; nezahrnuje služby informační společnosti, které nespočívají zcela nebo převážně v přenosu signálů po sítích elektronických komunikací.

V předmětné věci je třeba rozlišit, za porušení jaké povinnosti nárok na smluvní pokutu vznikl. Pokud by se jednalo o porušení povinnosti vyplývající ze smlouvy mezi osobou vykonávající komunikační činnost a účastníkem, ve které si tyto subjekty dohodly smluvní pokutu pro případ, že účastník neuhradí cenu za poskytnutou službu, pak by k rozhodování o smluvní pokutě byl příslušný Český telekomunikační úřad. Neuhrazení ceny za poskytnuté služby je porušením zákona o elektronických komunikacích a nárok na smluvní pokutu s tímto porušením přímo souvisí. V tomto případě by zvláštní senát potvrdil názor soudu, že k rozhodování je příslušný správní orgán.

Avšak předmětem řízení v posuzované věci je smluvní pokuta za porušení povinnosti vrátit zapůjčené zařízení poté, co byla smlouva ukončena. Výpůjčka věci je soukromoprávním vztahem, a proto příslušným k rozhodování o smluvní pokutě plynoucí z porušení povinností vztahujících se k výpůjčce je soud. Obdobnou otázkou se již zvláštní senát zabýval v usnesení ze dne 13. 10. 2005, Konf 99/2004 - 5 (publikováno pod č. 1478/2008 Sb. NSS), podle kterého *„spor o nároky plynoucí z porušení povinnosti vypůjčitele vrátit zařízení sloužící k přijímání signálu digitálního satelitního vysílání, které mu osoba vykonávající komunikační činnost coby půjčitel předala v návaznosti na uzavření smlouvy o poskytování služby elektronických komunikací, není sporem týkajícím se povinností uložených zákonem č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích, nebo na jeho základě, o němž by měl rozhodovat Český telekomunikační úřad (§ 129 odst. 1 tohoto zákona), nýbrž sporem vyplývajícím ze soukromoprávního vztahu. Rozhodnout o takovém sporu proto přísluší soudu (§ 7 odst. 1 o. s. ř.).“*

Zvláštní senát nezpochybňuje, že bez zapůjčeného zařízení by nebylo možné služby na základě zákona o elektronických komunikacích provozovat; to ovšem z výpůjčky satelitního kompletu nečiní službu elektronických komunikací. Přestože k výpůjčce došlo v souvislosti s uzavřením smlouvy o poskytování služby elektronických komunikací, rozhodování o smluvní pokutě vyplývající z porušení povinnosti vrátit vypůjčené zařízení

zákon o elektronických komunikacích nesvěřuje Českému telekomunikačnímu úřadu, a proto tato věc patří do příslušnosti soudů. Proto zvláštní senát rozhodl, že věc, týkající se zaplacení smluvní pokuty za nevrácení zapůjčeného zařízení, projedná a rozhodne soud (§ 9 odst. 1 o. s. ř.).

Zvláštní senát podle § 5 odst. 3 zákona č. 131/2002 Sb. současně s rozhodnutím sporu zruší rozhodnutí, kterým strana kompetenčního sporu popřela svou pravomoc o věci rozhodovat, ačkoliv podle rozhodnutí zvláštního senátu je vydání rozhodnutí ve věci uvedené v návrhu na zahájení řízení v její pravomoci. Dalším výrokem proto zvláštní senát zrušil usnesení Okresního soudu v Ostravě ze dne 16. 10. 2008, čj. 63 C 255/2008 - 12.

Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je podle § 5 odst. 5 zákona č. 131/2002 Sb. závazné pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor vznikl, pro správní orgány [§ 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] i soudy. Dále bude tedy Okresní soud v Ostravě pokračovat v původním řízení o podané žalobě.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 22. září 2009

JUDr. Michal Mazanec
předseda zvláštního senátu